

(*)Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentation

The Business Administration and Tourism School of Ourense is located in the Business & Law Building of the University Campus in the heart of the city.

The educational offer for the next course 2022-2023 is:

Titles of Degree:

- **Degree in Business Administration**
- **Degree in Tourism**
- **Double Degree Program "Business Administration + Computing Engineering"**
- **Double Degree Program "Business Administration + Law"**
- **Double Degree Program "Tourism + History"**
- **International Double Degree in Business Administration (Germany & Spain)**
- **Bachelor of arts in Cruise Tourism Management**

Since the academic year 2015-2016, thanks to a Inter-Institutional cooperation agreement with Hochschule Bremerhaven, the Business Administration and Tourism School offers a **International Double Degree Programme** in Business Administration & Management at the **University of Vigo** and Bachelor of Arts in Business Administration at **Hochschule - Bremerhaven**. And for a third year, the **Business Administration International Program** is offered with more than 60 credits taught in English. Since 2016-17 we offer the **Tourism International Program** with more than 39 credits taught in English.

With these agreements and programs the Business Administration and Tourism School is committed to the internationalization of studies and the participation of students in mobility and exchanges programs, thus opening up a range of new horizons and future options.

Regarding POSTGRADUATE COURSES of the Business Administration and Tourism School:

- **Master Degree in Inland Tourism and Health Management and Planning**
- **MBA in Sport**

To obtain more information visits our page web <http://www.fcetou.uvigo.es/>

Come and visit us!

Organization chart

DECANAL TEAM

Dean

María Montserrat Cruz González
Telephone: 988 368 800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Secretary

Alberto Vaquero García

Telephone: 988368762
e-mail: secretario.facultade.eto@uvigo.es

Vicedean of Academic Planning

Francisco Tugores Martorell
Telephone: 988368770
e-mail: ftugores@uvigo.es

Vicedean of Undergraduate Studies and ICT

Javier Sánchez Sellero
Telephone: 988368742
e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedean of Quality

Juan Manuel de los Rios Sánchez
Telephone: 988 368 816
e-mail: jmrrios@uvigo.es

Vicedean of International Relations

Elena De Prada Creo
Telephone: 988 368 726
e-mail: edeprada@uvigo.es

Location

Jurídico-Empresarial Building
University Campus Las Lagunas
32004 Ourense

Caretaker's office: + 34 988 368 700.

Student enrollment office: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Deanship Secretary: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Foreign Relations: edeprada@uvigo.es

General Information: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34988 368 923.

Page web: www.fcetou.uvigo.es

Grado en Administración y Dirección de Empresas

Subjects

Year 4th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G020V01701	Commercial Research	1st	6
004G020V01702	Financial planning	1st	6
004G020V01901	Auditing	1st	6
004G020V01902	Basics of the employment relationship and implications for social security matters	1st	6
004G020V01903	Foreign language for the company	1st	6
004G020V01904	Corporate tax regime 2	1st	6

O04G020V01905	Labour sociology	1st	6
O04G020V01906	Innovation management	1st	6
O04G020V01907	Business creation and viability	2nd	6
O04G020V01908	Design of budgetary control systems	2nd	6
O04G020V01909	Financial markets	2nd	6
O04G020V01910	Sectorial marketing	2nd	6
O04G020V01911	Business simulation and internal control	2nd	6
O04G020V01912	Statistical operational techniques	2nd	6
O04G020V01991	Final Year Dissertation	2nd	12

IDENTIFYING DATA				
Investigación comercial				
Subject	Investigación comercial			
Code	004G020V01701			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Rodríguez Comesaña, Lorenzo			
Lecturers	Rodríguez Comesaña, Lorenzo			
E-mail	loroco@uvigo.es			
Web				
General description	Investigación comercial é unha materia obrigatoria que consta dun total de 6 créditos ECTS que se corresponden con 150 horas de traballo do alumno, das cales 50 son actividades presenciais, mentres que o resto serán actividades de traballo persoal. Esta materia pretende que o estudante adquira unha visión ampla das diversas técnicas de recollida da información e familiarícese cos sistemas de análise e interpretación dos datos. O obxectivo final da materia é que o alumno sexa capaz de desenvolver un proceso de investigación comercial			

Competencias

Code	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Comprensión do proceso de investigación comercial dende un punto de vista teórico e aplicado.	B1 B13	C6	
Manexo das técnicas máis empregadas na recolección e análise da información.	B1 B13	C6	
Capacidade de abordar de xeito eficaz actividades relacionadas co proceso de investigación comercial.	B1 B5 B13	C6	D3

Contidos

Topic	
Tema 1: O papel da investigación comercial	Obxectivos do tema. Concepto. Aplicacións. Limitacións. Consideracións éticas. Tipos de investigación. Etapas do proceso de investigación comercial. Fontes de información.
Tema 2: Investigación exploratoria. Técnicas cualitativas	Obxectivos do tema. Características das técnicas cualitativas. Reunión de grupos. Entrevista en profundidade. Técnicas proxectivas. Observación.
Tema 3: Investigación causal e descriptiva. Técnicas cuantitativas	Obxectivos do tema. Características das técnicas cuantitativas. Experimentación. Enquisas ad hoc. Enquisas periódicas.
Tema 4: Medición e escalas	Obxectivos do tema. Medición e propiedades das escalas. Escalas básicas. Escalas comparativas. Escalas non comparativas. Creación de escalas. Avaliación das escalas.
Tema 5: Deseño do cuestionario	Obxectivos do tema. Concepto e funcións do cuestionario. Tipos de preguntas. Elaboración das preguntas. Estrutura e secuencia do cuestionario. Pretest do cuestionario.
Tema 6: Deseño e procedemento de mostraxe	Obxectivos do tema. Conceptos básicos. Etapas na selección da mostra. Mostraxe non probabilística. Mostraxe probabilística. Cálculo do tamaño da mostra.
Tema 7: Análise dos datos	Obxectivos do tema. Consideracións previas. Etapas. Codificación. Análise univariante. Análise bivariante. Análise multivariante

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	29	30	59
Resolución de problemas	20	31	51
Prácticas con apoio das TIC	0	25	25
Exame de preguntas obxectivas	2	12	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Presentación dos obxectivos e contidos da materia, metodoloxía de traballo e sistemas de avaliación.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia, complementada co uso de medios audiovisuais e a formulación de cuestións dirixidas aos estudantes para facilitar a aprendizaxe. Recoméndase ao estudante que traballe previamente o material colocado en Moovi, co fin de seguir as explicacións e participar activamente nas devanditas cuestións.
Resolución de problemas	En cada práctica realizaranse actividades (aplicación de conceptos, exercicios ou casos de estudo) coa finalidade de aplicar de forma efectiva os coñecementos teóricos adquiridos nas sesións maxistrais. Os estudantes traballarán de forma autónoma, individualmente ou en grupo, baixo a supervisión do profesor. Estas sesións prácticas terán lugar en seminarios ou aulas de informática.
Prácticas con apoio das TIC	Ao acabar un tema teórico, poderán se abrir na plataforma Moovi actividades (testes de auto avaliación, talleres...) relativos aos contidos explicados na lección maxistral. Son actividades non presenciais que posibilitan o seguimento e avaliación do alumno, e que deben facerse nos prazos establecidos.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas	Cada estudante solicitaralle ao profesor as aclaracións que estime oportunas para comprender mellor a materia e desenvolver con éxito as actividades propostas. Ademais o profesor establecerá ao principio de curso un horario para tutorías individuais ao que o alumno pode acudir para resolver calquera tipo de dúbida referente á materia.

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Resolución de problemas	A valoración neste contexto pode consistir na entrega de exercicios, exposicións orais ou a realización dun test.	40	B1 B5 B13	C6	D3
Prácticas con apoio das TIC	Avaliarase a resolución dos cuestionarios propostos, así como calquera outra actividade relacionada cós contidos explicados na lección maxistral	10	B13	C6	D3
Exame de preguntas obxectivas	Proba escrita que inclúe preguntas directas e breves sobre aspectos concretos do programa da materia. Será necesario aprobar esta proba para avaliar o resto.	50	B1 B5	C6	

Other comments on the Evaluation

A data dos exames pode ser consultada na web da facultade no apartado de organización docente

SE AVALIACION CONTINUA

Faranse varios exercicios e casos ligados às aulas. A puntuación obtida na resolución de problemas e nas prácticas mantense na convocatoria ordinaria e extraordinaria do curso académico en vigor, pero non se garda para anos sucesivos.

Para superar a materia será necesario obter unha puntuación mínima de cinco puntos, sendo condición imprescindible obter como mínimo un 5 sobre 10 na proba de Exame de preguntas obxetivas.

SE AVALIACIÓN ORDINARIA

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser evaluado con un examen final que suporá o 100% da calificación.

Seguirán este proceso os estudantes que non sigan a avaliación continua ou aqueles que seguíndoa non acaden os mínimos establecidos. Os alumnos que non sigan a avaliación continua serán examinados mediante unha proba escrita valorada sobre 10 puntos que non ten por qué coincidir coa do resto dos alumnos.

Neste caso, o exame consistirá nunha proba na que se plantexarán as preguntas teóricas, e outra na que se desenvolverá a parte práctica. Para medir as habilidades de comunicación do estudante, pode establecerse que unha ou as dúas probas sexan realizadas de forma oral.

FIN DE CARREIRA

Na convocatoria de Fin de carreira, o exame é o 100% da calificación.

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co estudante da materia e concíbense de forma flexible. En consecuencia, pode ser necesario realizar axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que pudesen surxir. Asimesmo, aportarase ao estudantado a información e pautas e é o 100% da calificación concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Malhotra, N.K.,, **Investigación de mercados. Conceptos esenciales**, Pearson, 2016

Complementary Bibliography

Fernandez Nogales A, **Investigación y técnicas de mercados 2 ed**, 2004,

Hair, J., Bush, R. & Ortinau, D., **Investigacion de mercados**, 2010,

Malhotra, **Investigacion de mercados, un enfoque aplicado**, 2010,

Santesmases, M., **Diseño y análisis de encuestas en investigación social t de mercados**, 2005,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Dirección comercial I/O04G020V01403

Dirección comercial II/O04G020V01502

Other comments

Esta materia no dobre grao ADE-Dereito e ADE-Informática impartese no segundo cuatrimestre do 5º curso

IDENTIFYING DATA				
Planificación financeira				
Subject	Planificación financeira			
Code	004G020V01702			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Docampo Parente, Jerónimo			
Lecturers	Docampo Parente, Jerónimo			
E-mail	jdocampo@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo desta materia é que o alumno saiba facer un diagnóstico das necesidades financeiras da empresa e elaborar a planificación financeira da mesma a curto e longo prazo.			

Competencias

Code	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Saber facer un diagnóstico das necesidades financeiras de unha empresa	B1 B2 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C5 C6 C7 C9 C10 C13 C14 C15 C16	D1 D2 D3 D4 D5
Elaborar a planificación financeira a curto prazo de unha empresa	B1 B2 B3 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C5 C6 C7 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16	D1 D2 D3 D4 D5
Elaborar a planificación financeira a longo prazo de unha empresa	B1 B2 B3 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C5 C6 C7 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16	D1 D2 D3 D4 D5

Contidos

Topic	
Tema 1. Análise e interpretación de estados financeiros.	1.1. Estados financeiros 1.2. Introducción á planificación financeira
Tema 2. Diagnóstico económico-financeiro.	2.1. O diagnóstico financeiro. 2.2. Técnicas e métodos.
Tema 3.Estados financeiros previsionais a curto prazo.	3.1. Presuposto de tesorería 3.2. Cuenta de pyg previsional 3.3. Balance previsional
Tema 4. Estados financeiros previsionais a longo prazo	4.1. Estado de necesidades e recursos. 4.2. Cuenta de pyg previsional 4.3. Balance previsional

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	7	19	26
Resolución de problemas	38	86	124

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Posibilidade de resolución e desenvolvemento de exemplos prácticos co obxectivo de clarificar os conceptos teóricos. Posibilidade de desenvolvemento de caso integral.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios na aula, como complemento das sesións maxistrais, con resolución guiada polo docente. Posibilidade de desenvolvemento de caso integral.

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Resolución de problemas	Evidencias da aprendizaxe teórico-práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia.	100	B1 B2 B3 B5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C5 C6 C7 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16	D1 D2 D3 D4 D5

Other comments on the Evaluation

Os alumnos podrán optar entre avaliación continua a través de exames parciais, ou de maneira alternativa, avaliación global de toda a materia nos exames finais nas convocatorias oficiais (100% nota final).

Avaliación continua, composta polo conxunto das probas seguintes:

1. Probas descritas obxecto de cualificación que configuran o 100% da nota. Consisten en dúas probas parciais que avalían os contidos teórico-prácticos da materia.

Avaliación non continua:

Para alumnos que suspenderos a avaliación continua e aqueles que non seguiron a avaliación continua. Serán avaliados cun exame de carácter global sobre os coñecementos de todos os contidos da materia, destrezas na práctica e adaptación a novas situacións.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Prohíbese nas clases calquera uso de dispositivo móbil para a realización de vídeos ou fotos na clase, baixo penalización de non permitir a realización da avaliación continua.

As diferenzas entre os sistemas de avaliación entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración en Dirección de Empresas na Universidade de Vigo son xustificadas pola necesidade de adaptar a medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición das mesmas competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en relación ao tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.

As probas de avaliación se prevén para unha modalidade presencial. Nembargantes, chegado o momento da súa realización ante a imposibilidade de dispor dos espazos e/ou profesorado necesario para realizar as mesmas, estas poderíanse realizar de forma non presencial, ben a través dos distintos recursos telemáticos dispoñibles na Uvigo (plataforma Moovi), correo electrónico ou no seu caso, mediante probas de forma oral.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Cibrán Ferraz, P. ; Prado Román, C.; Crespo Cibrán, M.A.; Huarte Galbán, C., **Planificación Financiera**, 2013,
Cibrán, P; Villanueva, M; Fernández, T, **Planificación Financeira. Financeira. Teoría e casos prácticos**, 2008,
Cibrán, P; Villanueva, M, **Xestión Financeira. Teoría e casos prácticos**, 2005,
Durbán, S, **Planificación financeira na práctica empresarial**, 2010,
Mariño Garrido, T., **Claves para el análisis económico-financiero**, 2009,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Contabilidade financeira II/O04G020V01401

Decisións de investimento/O04G020V01402

Empresa: Contabilidade financeira I/O04G020V01301

Análise contable/O04G020V01601

Contabilidade de custos/O04G020V01602

Decisións de financiamento/O04G020V01501

Other comments

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e se concíbe flexible, en consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA				
Auditoría				
Subject	Auditoría			
Code	004G020V01901			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Lecturers	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
E-mail	chedesmareque@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia relaciónase especialmente cos contidos incluídos na materia de Contabilidade financeira de segundo curso. A auditoría financeira é unha das especializacións do profesional contable e os créditos da materia deben proporcionar ao alumno os coñecementos e habilidades básicos para un futuro desenvolvemento profesional neste ámbito concreto da *auditoría ou, máis xenérico, da análise contable. A materia se *adecua ao perfil profesional e académico da titulación, xa que a *auditoría é unha especialización profesional que capacita para o desempeño de funcións propias da xerencia e o asesoramento empresarial. Os campos profesionais nos que se proxecta son, ademais da auditoría de contas, o deseño e planificación dunha contabilidade, a xestión contable, o asesoramento contable, entre outros.			

Competencias	
Code	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe			
Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Identificar o marco legal e institucional que regula a auditoría de contas.	B5	C6	
identificar os procedementos e prácticas específicas da profesión de auditoría de contas.	B1	C6	
Aplicar os coñecementos adquiridos na propia materia e noutras de cursos previos, a futuras situacións profesionais.	B5 B10 B13	C8	D1
Buscar, identificar e interpretar os datos económicos que ofrece a empresa co obxectivo de propor axústelos de auditoría adecuados.	B1 B13	C16	

Contidos	
Topic	
Bloque I. Fundamentos económicos, sociais e normativos.	-
Bloque II. A auditoría dos estados financeiros: Análise das áreas contables.	-
Bloque III. Descrición global do proceso dunha auditoría: Planificación, avaliación de riscos e análises do control interno. Informes de auditoría de contas anuais.	-

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22	22	44
Traballo tutelado	9	20	29
Resolución de problemas	12.5	16	28.5
Exame de preguntas obxectivas	1.5	16	17.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	30	31

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos teóricos clave da materia, proxección de vídeos relacionados co tema tratado, coñecemento das principais páxinas web para a procura de normativa contable e de auditoría, en ocasións, realización de actividades/suposos para clarificar conceptos teóricos dos temas. O profesor pode solicitar a participación activa do alumnado.
Traballo tutelado	Formulación ao alumnado na aula ben en grupo ou ben de forma individual de actividades de procura de información e outras actividades para clarificar conceptos craves de auditoría, actividades prácticas sobre procedemento de emisión da opinión do informe de auditoría, elaboración e interpretación de informes de auditoría.
Resolución de problemas	Aprendizaxe vicaria a través da resolución na aula por parte da docente de exercicios prácticos. Resolución por parte do alumnado de exercicios prácticos, xeralmente na aula, ben en grupo ou individualmente. Debate de resultados.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Implica a supervisión do traballo realizado polo alumnado na aula co fin de resolver as dúbidas que poidan xurdir nos casos prácticos que se lle expoñen e que deben resolver tanto de forma individual como en grupo.
Resolución de problemas	Implica a resolución das dúbidas que se poidan expor por parte do alumnado na solución e explicación dos supostos prácticos que se resolven na aula. Ademais, o alumnado dispón dun horario de *tutorías para a resolución de dúbidas de forma personalizada e individual.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Traballo tutelado	Resolución grupal de actividades/casos prácticos tutelados na aula. Resolución individual de casos prácticos sobre informes de auditoría tutelados na aula.	25	B1 B5 B10 B13	C8 C16	D1
Exame de preguntas obxectivas	Probas tipo test para a avaliación dos coñecementos teóricos sobre os principais conceptos da materia.	35		C6 C8 C16	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización ao final do cuadrimestre dunha proba práctica individual sobre supostos do bloque temático II (áreas contables).	40	B1 B5	C6 C8 C16	

Other comments on the Evaluation

O método de avaliación exposto no punto anterior desta guía ('Avaliación') é para a avaliación continua.

AVALIACIÓN CONTINUA (E.C.): constará de seguintes probas: 1) Solución na aula de distintos tipos de actividades prácticas propostas ao alumnado, unha parte das mesmas para ser resoltas en pequenos grupos (supoñerán un 12%) e, outra parte para ser resoltas de forma individual sobre informes de auditoría de contas anuais (supoñerán un 13%*). 2) Probas tipo test: unha primeira proba test sobre os bloques temáticos I e III (supón un 20%*) e outro conxunto de probas test de verdadeiro ou falso sobre o bloque temático II (supoñen un 15%). 3) Unha proba de supostos prácticos sobre o bloque temático II nas datas oficiais dos exames das convocatorias de xaneiro/xullo que representa o 40% (*). Considérase superada a materia en avaliación continua se o alumnado alcanza 5 puntos dos 10 totais que valen as distintas probas anteriormente especificadas. En caso contrario, a nota na acta de xaneiro sería de suspenso (NP no seu caso). As notas obtidas nas probas de avaliación continua durante o cuadrimestre (probas entre setembro e decembro) gárdanse para a convocatoria de xullo.

(*) As probas sinaladas con * son de asistencia obrigatoria en E.C.: o alumnado que non se presente a todas estas probas nas datas previstas, implicará que xa non segue a E.C., sendo a súa nota na acta de non presentado (NP). Polo tanto, no momento que deixe de asistir a algunha das probas de E.C. obrigatorias xa non podería seguir presentándose ao resto das

probas pendentes de celebrarse e, tería que presentarse a unha `Avaliación Global de Carácter Final`, é dicir, a un exame de avaliación sobre a totalidade da materia que leva a cabo nas convocatorias oficiais de xaneiro/xullo (exame de 10 puntos sobre a totalidade da materia).

O alumnado poderá renunciar ás notas obtidas durante o cuadrimestre da avaliación continua (probos entre setembro e decembro) e presentarse nas convocatorias oficiais de xaneiro/xullo a unha `Avaliación Global de Carácter Final`, é dicir, a un exame sobre a totalidade da materia, exame sobre o 100% da materia, de valor 10 puntos. A nota para considerar na acta da convocatoria de xaneiro para o alumnado que se acolla a esta última opción será a desta última proba. Se o alumnado non superase este exame de 10 puntos deberá presentarse na convocatoria de xullo a un novo exame na mesma modalidade de exame (é dicir, Avaliación Global de Carácter Final, exame a 10 puntos sobre a totalidade da materia).

AVALIACIÓN GLOBAL DE CARÁCTER FINAL: nas convocatorias oficiais de xaneiro e xullo, aquel alumnado que non seguiu a avaliación continua ou como xa se comentou que renuncie ás notas obtidas na avaliación continua, realizará un exame sobre toda a materia (100% da materia) cuxo valor é de 10 puntos. Este exame terá dous partes, unha primeira onde se exporán diversas cuestións/preguntas/cuestionarios/□ de tipo teórico sobre todos os temas da materia e, outra parte con supostos prácticos sobre os temas prácticos da materia (bloques II e III). Por tanto, o alumnado poderá optar entre avaliación continua a través das probas parciais (100% nota final), ou de maneira alternativa, por unha Avaliación Global de Carácter Final, avaliación de toda a materia nos exames finais das convocatorias oficiais de xaneiro/xullo (100% nota final).

CONVOCATORIA DE FIN DE CARRERA: o exame supoñerá o 100% da cualificación, valor 10 puntos e cuxo formato será similar ao proposto para a Avaliación Global de Carácter Final, exame sobre toda a materia nos exames finais das convocatorias oficiais (100% da nota final).

Outras apreciacións:

As especificidades da materia serán desenvolvidas e publicadas na plataforma de teledocencia Moovi. Neste sentido, todos os comentarios realizados anteriormente sobre a avaliación da materia estarán detallados e colgados de forma permanente nun documento na plataforma de teledocencia Moovi para que o alumnado teña acceso aos mesmos de forma rápida, sinxela e directa durante o curso.

As diferenzas entre sistemas de avaliación e metodoloxías entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración e Dirección de Empresas na Universidade de Vigo, xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto ao tipo de grupos, e número medio de alumnado por grupo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Arenas Torres, P. y Moreno Aguayo, A., **Introducción a la auditoría financiera. Teoría y casos prácticos**, McGrawHill, 2012

De la Peña Gutiérrez, A., **Auditoría: un enfoque práctico.**, Paraninfo, 2008

Sánchez Fernández de Valderrama, J.L. y Alvarado Riquelme, M., **Teoría y Prácticas de la auditoría I**, Pirámide, 2021

Segovia San Juan, A.I; Herrador Alcaide, T.C.; San Segundo Ontín, A., **Teoría de la auditoría financiera**, Ediciones Académicas; UNED, 2011

Sánchez Fernández de Valderrama y Alvarado Riquelme, M., **Teoría de la auditoría financiera II. Análisis de áreas y casos prácticos**, Pirámide, 2021

Complementary Bibliography

Méndez Rodríguez, H., **Auditoría**, McGrawHill, 2008

Trigueros Pina, J.A. y Duréndez Gómez-Guillamón, A.L. (coords.), **Manual de auditoría**, Francis-Lefebvre, 2021

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Simulación e control interno de empresas/O04G020V01911

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Contabilidade financeira II/O04G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/O04G020V01301

Análise contable/O04G020V01601

Other comments

- O desenrolo dos bloques temáticos en su correspondientes temas estarán a disposición do alumnado na plataforma de teledocencia Moovi.

-Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese flexible, en consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

-As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobadas pola Xunta de Centro para o curso actual. Estas poden ser consultadas na páxina web da Facultade no apartado de Docencia-Exanes. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

-Auditoría é unha materia que pode ser elixida como optativa polo alumnado do PCEO ADE-Dereito en 5º curso-1º cuatrimestre.

IDENTIFYING DATA**Aspectos básicos da relación laboral e implicacións en materia de seguridade social**

Subject	Aspectos básicos da relación laboral e implicacións en materia de seguridade social			
Code	O04G020V01902			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público especial			
Coordinator	González Gil, Eduardo			
Lecturers	González Gil, Eduardo			
E-mail	egongil@gmail.com			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
General description	Estudo das institucións principais do Dereito do Traballo e da Seguridade Social desde unha perspectiva fundamentalmente empresarial e orientada, por tanto, á formación que nesta materia debe adquirirse no Grao en Administración e Dirección de Empresas. O obxectivo da materia céntrase en dar a coñecer os aspectos básicos da relación laboral e as implicacións para a empresa en materia de Seguridade Social.			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C4	D2
	A3	B5	C6	D3
	A4	B8	C7	D4
	A5	B9	C9	D5
		B10	C11	
		B11	C13	
		B13		
		B14		

Contidos

Topic	
PARTE I. RELACIÓN LABORAL E EMPREGO	Presupostos configuradores. Especial referencia ao traballo por conta allea e á dependencia. O traballo autónomo. O Estatuto do Traballador Autónomo. O traballador autónomo economicamente dependente.
Tema 1. Presupostos configuradores da relación laboral e contrato do traballo.	Contrato de traballo. Concepto.- Partes: traballador e empresario.- Capacidade do traballador. A idade.- Estranxeiros e nacionais de Estados membros da Unión Europea.- Nulidade do contrato.- Forma. Presunción de contrato. Copia básica e dereitos de información do traballador.- Período de proba.- A non concurrencia. Pactos de exclusividade e de permanencia.
Tema 2. Modalidades de contrato de traballo	Contratos indefinidos. Fixo discontinuo. Contratos formativos. Contrato de formación en alternancia.- Contrato en prácticas. Contratos de duración determinada: Contrato por circunstancias da produción. Contrato de substitución. Contratos temporais de fomento do emprego. Discapacitados.- De remuda. Regras xerais aplicables aos contratos de duración determinada. Contrato a tempo parcial. Concepto. Forma.- Voluntariedade. Tránsito a xornada completa e viceversa.- Horas complementarias e horas extraordinarias
Tema 3. Intermediación, fomento do emprego e relacións triangulares de traballo	Intermediación. Servizos públicos de emprego e axencias de colocación. Fomento do emprego. Subvencións e bonificacións. Relacións triangulares de traballo. A descentralización produtiva. Contratas e subcontratas e cesión ilegal de traballadores.- Empresas de traballo temporal.- Sucesión de empresa.
Tema 4. Retribución	Concepto. Clases de salarios. Non discriminación por razón de xénero. Presunción de salario.- Percepcións non salariais.- Estrutura salarial. Salario base e complementos salariais.- Salario mínimo interprofesional.- Absorción e compensación.- Gratificacións extraordinarias.- Pago do salario. Moura e anticipos. Documentación.- Aseguramento do pago. O Fondo de Garantía Salarial. Os créditos salariais preferentes. Inembargabilidade.
Tema 5. Tempo de traballo	Regulación da xornada de traballo ordinaria. Xornada máxima.- Tempos de traballo e tempos de descanso.- Xornadas especiais. Horas extraordinarias. Distribución do tempo de traballo e de descanso. O calendario laboral.- O horario.- Traballo nocturno e a quendas.- Descansos semanais e festivos.- Vacacións anuais.- Permisos e outras ausencias do traballo.- Xornada e conciliación da vida familiar e laboral.
Tema 6. Prevención de riscos laborais	A LPRL e a súa normativa de desenvolvemento.- Dereitos e obrigacións.- Servizos de prevención.- Consulta e participación dos traballadores.- Responsabilidades.
Tema 7. Poder de dirección e vicisitudes da relación laboral	Poder de dirección do empresario. Concepto.- A clasificación profesional. O grupo profesional. Mobilidade funcional.- Mobilidade xeográfica. Traslados. Desprazamentos.- Modificación substancial das condicións de traballo. Suspensión do contrato. Concepto e efectos xerais.- Causas de suspensión.- Excedencia para coidado de fillos e para coidado de familiares.- Excedencia voluntaria

Tema 8. A extinción do contrato.	Introdución. Concepto. Causas. O recibo de liquidación. Por cumprimento e por vontade das partes. Por causas validamente pactadas.- Expiración do termo.- Por mutuo acordo. Por desaparición ou incapacidade dunha das partes. Por causas atinentes ao empresario.- Por causas atinentes ao traballador Por vontade unilateral do traballador. Dimisión e abandono.- Resolución causal por decisión do traballador Por vontade unilateral do empresario. O concepto de despedimento.- Tipoloxía. O despedimento disciplinario e a potestade disciplinaria. O despedimento por causas obxectivas. O despedimento colectivo.
PARTE II. EMPRESA E SEGURIDADE SOCIAL: OBRIGACIÓNS DE SEGURIDADE SOCIAL DO EMPLEADOR	A Seguridade Social. Antecedentes e evolución histórica.- O texto refundido da LGSS.- Ámbito subxectivo de protección.- Niveis profesional ou contributivo e asistencial ou universal.- Réxime xeral e réximes especiais.- Xestión. Entidades xestoras e servizos comúns.- Entidades colaboradoras. As mutuas de accidentes de traballo e enfermidades profesionais. As empresas: colaboración obrigatoria e voluntaria. Especial atención á incapacidade temporal. As melloras voluntarias. Os riscos profesionais. O accidente de traballo. A enfermidade profesional. Riscos durante o embarazo e a lactación natural. Cancro ou enfermidade grave de menor
Tema 9. Introdución: trazos básicos do sistema de Seguridade Social	
Tema 10. Actos de encadramento, cotización, responsabilidade en orde ás prestacións e recadación	Actos de encadramento. Inscripción de empresas. Afiliación. Altas: altas reais. Altas de pleno dereito. Situacións asimiladas ao alta. Baixas.- Cotización. Bases de cotización. Tipos de cotización.- Responsabilidade en orde ás prestacións. Principio de automaticidade. Recadación de cotas.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	35.5	32.5	68
Estudo de casos	17	17	34
Exame de preguntas obxectivas	3	45	48

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	100	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C4	D2
			A3	B5	C6	D3
			A4	B8	C7	D4
			A5	B9	C9	D5
				B10	C11	
				B11	C13	
				B13		
				B14		

Other comments on the Evaluation

I. AVALIACIÓN FIN DE CARREIRA:

Sistema de avaliación final. O alumno terá dereito a ser avaliado na convocatoria de fin de carreira mediante a realización dun exame final que representa o 100% da cualificación na materia. O exame final, que terá lugar na data oficialmente prevista, consistirá nunha proba tipo test, que incluírá aspectos teóricos e prácticos da materia.

II. AVALIACIÓN DECEMBRO/XANEIRO:

(i) Sistema de avaliación continua. Para acollerse ao sistema de avaliación continua e aprobar a materia mediante este sistema, o alumno deberá cumprir o tres requisitos seguintes:

1. Acreditar asistencia a un 80% das clases □maxistras, grupos medianos e accións titoriais-, sen que, salvo casos excepcionais □ex. enfermidades de longa duración verificadas con informe médico-, permítase xustificar a ausencia.
2. Obter unha cualificación de cinco ou superior como nota media que resulte dos tres test que realizará ao longo do cuadrimestre. As probas tipo test realizaranse aproximadamente nas semanas cinco, dez e quince do cuadrimestre.
3. Obter no tres probas tipo test unha cualificación superior a 4. Próbalas tipo test incluírán preguntas de clase maxistral (68%), de grupo mediano (20%) e de accións titoriais (12%).

O alumno que obteña unha cualificación de 5 ou superior na avaliación continua e obtivese unha cualificación superior a 4 nas distintas probas quedará exento do exame final. Se o alumno ten suspensa unicamente una das probas cunha cualificación inferior a 4, poderá optar por ir ao exame final con toda a materia ou examinarse na data oficialmente prevista unicamente da parte suspensa, pero, neste último caso, a cualificación final desa parte suspensa será unha media ponderada entre a primeira cualificación □inferior a 4- (10%) e a obtida posteriormente (90%).

En todo caso, se algún alumno, con motivo suficientemente documentado e xustificado a xuízo das profesoras □ex. ingreso hospitalario-, non puidese realizar algunha do tres probas na data prevista para iso, poderá examinarse desa parte na convocatoria de maio sen penalización algunha.

(ii) Sistema de avaliación final. O alumno que non desexe acollerse ao sistema de avaliación continua ou que non cumpra os requisitos esixidos para aprobar a materia, terá dereito a ser avaliado na convocatoria de decembro/xaneiro mediante a realización dun exame final que representa o 100% da cualificación na materia. O exame final, que terá lugar na data oficialmente prevista, consistirá nunha proba tipo test, que incluírá aspectos teóricos e prácticos da materia tratados en clases maxistras, grupos medianos e accións titoriais.

III. AVALIACIÓN XUÑO-XULLO:

Se o alumno non aproba a materia na avaliación de decembro/xaneiro, a nota obtida na avaliación continua desenvolvida durante o curso conservase para a convocatoria do mes de xullo, conforme a criterios similares aos previstos para a primeira avaliación, aínda que cunha ponderación maior da parte suspensa, de modo que se un alumno ten suspensa cunha cualificación inferior a 4 unha soa do tres probas, poderá examinarse da parte suspensa na data fixada para a convocatoria de xuño-xullo, pero na cualificación desa parte suspensa faráselle a media ponderada entre a primeira cualificación □inferior a 4- (20%) e a obtida na convocatoria de xuño-xullo (80%). En todo caso, o alumno poderá optar pola realización dun exame final con toda a materia da materia. O exame final consistirá nunha proba tipo test, que incluírá aspectos teóricos e prácticos da materia tratados en clases maxistras, grupos medianos e accións titoriais.

A nota obtida na avaliación continua non se conservará para convocatorias de cursos académicos posteriores. O alumno deberá someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas non calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o actual curso académico. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

AA.VV., FERNÁNDEZ DOCAMPO, M^a.B., FERNÁNDEZ PROL, F. (Coord.), **Casos prácticos de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social**, última edición, Netbiblo,

BLASCO LAHOZ, JF., LÓPEZ GANDÍA, J., MOMPALER CARRASCO, MA., **Curso de Seguridad Social**, última edición., Tirant lo Blanch, Valencia,

AA.VV., VELASCO PORTERO, T., NÚÑEZ-CORTÉS CONTRERAS, P., (Dir.), **Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social para Titulaciones no jurídicas**, última edición, Tecnos,

AA.VV., **LEGISLACIÓN: Código/legislación de normas laborales y de seguridad social de cualquiera de las editoriales existentes en el mercado actualizadas**, última edición, Tecnos, Civitas, Aranzadi, Colex, Tirant lo Blanc.,

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

IDENTIFYING DATA				
Foreign language for the company				
Subject	Foreign language for the company			
Code	004G020V01903			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language	English			
Department				
Coordinator	Figuerola Revilla, Beatriz Olga			
Lecturers	Figuerola Revilla, Beatriz Olga			
E-mail	revilla@uvigo.es			
Web				
General description	The objective of this course is to introduce students to business communication in English. For this purpose, students will work on different contexts of the business world that will provide the lexical input of the course, as well as a series of communicative functions that will allow the student to develop basically in their professional context, both orally and in writing. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Skills

Code				
A1	Students need to show they have acquired and understood the knowledge in a field of study underpinned by general secondary education and which is usually at a level which-while drawing on advanced text books-also includes certain aspects that imply being familiar with the cutting edge of this field of study.			
A2	Students need to be able to apply the knowledge acquired to their work or vocation in a professional manner, and should have the skills normally demonstrated through the ability to develop and defend points of view and to solve problems related to their field of study.			
A3	Students should be able to collect and interpret relevant data (usually within their field of study) in order to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.			
A4	Students should be able to transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised audiences.			
A5	Students should have developed the necessary learning skills in order to continue studying with a high level of autonomy.			
B1	Ability to analyse and synthesise			
B2	Critical and self-critical thinking			
B5	Oral and written communication skills.			
B6	Communication skills through the Internet, as well the ability to use multimedia tools for remote communication			
B7	The ability to read and communicate in English as a foreign language			
B8	Capable of fluent communication within the student's context including interpersonal skills such as active listening, negotiation, persuasion and presentation			
B9	Ability to work effectively within a team			
B14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context			
D1	Effective personal management in terms of time, planning and behaviour, motivation and initiative both as an individual and as a member of the business community			
D2	Capacity for leadership, including empathy with others			
D3	Responsibility and the capacity to take on commitments			
D4	Ethical commitment in work			
D5	Motivation for quality and continuous improvement			

Learning outcomes

Expected results from this subject		Training and Learning Results
(*)	A3	B1
(*)		B2
(*)	A4	B5
		B7
		B8
(*)		B5
		B7
(*)		B6

(*)		B7	
(*)		B8	
(*)		B9	
(*)	A5		
(*)	A1	B14	
	A2		
(*)			D1
(*)			D2
(*)			D3
(*)			D4
(*)			D5

Contents

Topic	
Module 1: Jobs and Companies	Lexical Input: Company Structure, types of companies, positions, departments and activities in a company. Communication: face-to-face communication, greeting, introducing, and small talk
Module 2: Retailing	Lexical Input: retailing, e-retailing, product description Communication: communication over the phone
Module 3: Finance	Lexical Input: banking, stock exchange Communication: describing facts and figures, trends and market movements
Module 4: Marketing	Lexical Input: marketing, e-marketing, advertising, brands Communication: correspondence, email and letter writing, applying for a job: letters of application, CV writing

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Mentored work	8	15	23
Laboratory practical	28	10	38
Lecturing	10	10	20
Problem and/or exercise solving	2	26	28
Objective questions exam	1	17	18
Essay	1	22	23

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Mentored work	The student carries out exercises and projects in the classroom monitored by the teacher. These tasks can be related to the student's autonomous homework.
Laboratory practical	These are activities to show the students' language knowledge applied to specific communicative situations and the acquisition of basic skills related to the subject in question. These activities are carried out in special classrooms with specialized equipment.
Lecturing	The teacher presents the basic contents of the subject, and gives the student the guidelines for the projects or tasks that he has to put into practice

Personalized assistance

Methodologies	Description
Mentored work	To make sure of students' adequate learning progress of a foreign language it is necessary for the teacher to monitor their work in class and also their homework by means of correcting common errors in their written and oral performance.
Laboratory practical	To make sure of students' adequate learning progress of a foreign language it is necessary for the teacher to monitor their work in class and also their homework by means of correcting common errors in their written and oral performance.

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Problem and/or exercise solving	Written or oral tests to carry out exercises, both grammar and lexical, related to the course content to show they can handle the four communicative English language skills.	50		B1 B2 B5 B6 B7 B8	D1 D4 D5
Objective questions exam	Written tests to check the understanding of texts and the progress in the acquisition of specific vocabulary and grammar concepts.	20	A1 A2 A3	B5 B6 B7 B8	D5
Essay	Elaboration and presentation of brief projects in English related to the content of the course.	30	A3 A4 A5	B1 B2 B5 B6 B7 B8 B9 B14	D1 D2 D3 D4 D5

Other comments on the Evaluation

The dates and times of the evaluation tests of the different examination periods are those specified in the examination schedule approved by the Xunta de Centro for the present academic year. In case of disparity in the exams dates, those shown on the Fcetou website will prevail.

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

CLARK, S., **In Company. Intermediate**, MacMillan, 2003

HOLLET, V., **Business Opportunities**, Oxford University Press, 2002

JONES-MACZIOLA, S. & WHITE, G., **Further Ahead**, Cambridge University Press, 2002

TULLIS, G. & TRAPPE, T., **Insights into Business**, Longman, 2000

SWEENEY, S., **Communicating in Business**, Cambridge University Press, 2005

DUCKWORTH, M., **Business Grammar and Practice**, Oxford University Press, 2009

KOESTER, A. et al., **Business Advantage Intermediate**, Cambridge University Press, 2012

LÓPEZ, S. & WATT, D., ed, **Diccionario Oxford business español-inglés, inglés-español = The Oxford Business Spanish dictionary Spanish-English, English-Spanish**, Oxford University Press, 2002

ALCARZ VARÓ, E. & HUGHES B., **Diccionario de Términos Económicos, Financieros y Comerciales, Inglés - Español, Spanish - English**, Ariel, 2005

LOZANO IRUESTE, J.M., **Diccionario Bilingüe de Economía y Empresa, Inglés - Español, Español - Inglés**, Pirámide, 2000

SILVA, T. et al., **Diccionario cuatrilingüe de marketing y publicidad**, Abecedario, 2009

ROSENBERG, M., **Business Advantage. Personal Study Book**, Cambridge University Press, 2012

Recommendations

IDENTIFYING DATA				
Réxime fiscal da empresa II				
Subject	Réxime fiscal da empresa II			
Code	004G020V01904			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Vaquero García, Alberto			
Lecturers	Lago Peñas, Santiago Vaquero García, Alberto Vázquez Rodríguez, María Xosé			
E-mail	vaquero@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	RFEI I é unha materia que analiza a xestión e liquidación de impostos autonómicos e locais e a xestión e liquidación do Imposto sobre o Valor Engadido.			

Competencias	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Adquirir conocimientos para entender el papel que desempeña la fiscalidad en las decisiones económicas	A2	B13	C4	D1
Desarrollar habilidades de búsqueda, uso y comprensión de la normativa tributaria vigente		B1 B3 B10	C16	
Entender os efectos da tributación sobre as herdanzas e doazóns, as transmisión patrimonias, actos xurídicos documentados, feitos imponibles de natureza local e consumo (IVE)	A2	B1 B10	C4 C8	
Potenciar a capacidade de traballo en equipo procurando encontrar as mellores solucións tributarias		B9 B13		D1
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso		B1 B5 B10	C8	

Contidos
Topic

Parte I: Os tributos no sistema fiscal español Tema 1: A organización territorial do sistema fiscal español	Cuestións básicas. Normativa reguladora. Os sistemas de financiamento autonómico. Principios e criterios para a coordinación da autonomía financeira. Un repaso ás principais figuras impositivas. Os impostos do sistema fiscal español. O esquema liquidatorio dos impostos. Administracións que nos esixen os impostos. Os recursos do réxime común. Os recursos do réxime foral. Os recursos do réxime especial por situación xeográfica
Parte II: Tributos autonómicos e locais Tema 2: O Impuesto sobre Sucesións e Doazóns	Ámbito de aplicación. Feito Imponible. Relación do Imposto de Sucesións con outros impostos. Suxeito pasivo. Base Imponible. Base Liquidables. Tarifa e débeda tributaria. Liquidación do Imposto sobre Sucesións e Doazóns
Tema 3: O imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados	Conceptos básicos. As transmisións patrimoniais onerosas, as operacións societarias e actos xurídicos documentados. As transmisións patrimoniais onerosas: Feito Imponible, No suxección. Suxeto pasivo. Base Imponible. Regras especiais. Cota Tributaria. Operacións societarias: Operacións suxeitas. Base Imponible. Actos xurídicos documentados: Conceptos básicos. Documentos notariais, mercantiles e administrativos. Normas comúns: Exenciones e comprobacións dos valores.
Tema 4: Os tributos locais	Cuestións básicas. Recusos tributarios das entidades locais. As taxas. Os prezos públicos. As contribucións especiais. O Imposto sobre Construcións, Instalacións e Obras. O Imposto sobre o Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana. O Imposto sobre Bens Inmuebles. O Imposto sobre Actividades Económicas. O Imposto sobre Vehículos de Tracción Mecánica..
Parte III: El Impuesto sobre o Valor Engadido Tema 5: Descrición xeral do IVA	Normativa básica de aplicación. Natureza e características. O Obxecto do imposto: O consumo. A armonización fiscal na UE. O principio da tributación no destino. Estrutura: Descrición da mecánica de liquidación do imposto. Ámbito de aplicación.
Tema 6: Feito Imponible. Suxeito pasivo e deveción do IVA	Operacións sometidas o IVA. Operacións interiores, adquisicións intracomunitarias e importacións. Feito Imponible en operacións interiores: Entrega de bens e servizos por empresarios e profesionais. Supostos non suxeitos. Feito Imponible en adquisicións intracomunitarias. Feito Imponible en importacións de bens e operacións asimiladas. Exenciones. Lugar da realización do feito imponible. Suxeito pasivo. Deveción do IVA.
Tema 7: Base Imponible. Tipos, deducións e devolucións. Réximes especiais	Cuantificacións da base imponible. Base Imponible: Regras especiais. Tipos impositivos. Deducións. Regra da prorata. Devolucións. Réximes especiais.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	0.5	0	0.5
Lección maxistral	22	22	44
Estudo de casos	17.5	17	34.5
Prácticas con apoio das TIC	5	5	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25
Exame de preguntas de desenvolvemento	5	31	36

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Lección maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións máis relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de forma autónoma os contidos expostos.
Estudo de casos	Realizaranse sesións prácticas que terán lugar en aulas-seminario.

Prácticas con apoio das TIC	As sesións prácticas en aula informática faráanse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas da Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento os alumnos disporán previamente do enunciado do caso na Plataforma Moovi.
Resolución de problemas de forma autónoma	Cada semana, despois da sesión maxistral, abriráse un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test) na Plataforma Moovi, relativo aos contidos desenvolto na sesión maxistral e na práctica. Trátase de actividades que posibilitan o seguimento e avaliación do alumnado, que deberá responder nos prazos sinalados.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Farase un seguimento individualizado dos resultados acadados e das dúbidas surxidas nos estudos de caso. A resolución de dúbidas realizarase preferentemente na modalidade presencial. De concurrir circunstancias extraordinarias as sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos no Despacho Virtual baixo a modalidade de concertación previa. De selo caso, estas titorías tamén poderán ser colectivas sobre temas específicos.
Prácticas con apoio das TIC	Os/ as alumnos/as resolverán de xeito individualizado casos prácticos nas aulas de informática empregando ferramentas informáticas

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Estudo de casos	Durante as prácticas de laboratorio, preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias, en xeral, e na realización das actividades propostas, en particular. Ademais, cada profesor establecerá ó comenzo do curso un horario para titorías individuais ó que o alumno pode acudir para resolveren cualquera tipo de dúbida referente á materia.	10	A2	B1 B9	C8	D1
Resolución de problemas de forma autónoma	Este apartado de traballo persoal puntuarase sobre un máximo global de 2 puntos.	20	A2	B10 B13	C8	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Ao remate das sesións presenciais, propórase un caso que o alumno deberá resolver de xeito individual e que permitirá avaliar o seu nivel de coñecementos e capacidade de argumentación e xustificación das decisións adoptadas. A proba relativa aos temas 1-4 puntuarase cun máximo de 3 puntos e a relativa aos temas 5-7 cun máximo de 4 puntos	70	A2	B10 B13	C8	

Other comments on the Evaluation

Convocatoria ordinaria:

Nesta asignatura realizarase unha avaliación continua do traballo realizado polo alumno. Para supera-la asignatura por avaliación continúa deben cumprirse dúas condicións :

1. Acadar alomenos un 25% da nota nas tres probas realizadas (test, proba ISD, ITPeAXD e II.LL. proba IVE).
2. Obter alomenos 5 puntos na suma das dúas metodoloxías de avaliación propostas (probas test e probas ISD, ITPeAXD, II.LL. e IVE).

A non presentación a calquera das dúas probas presenciais escritas suporá que o alumno deixa de ser avaliado en avaliación continua. Tamén deixará de ser avaliado se non acada alomenos un 25% da nota nas tres probas realizadas (test, proba ISD, ITPeAXD, II.LL., proba IVE). A nota final por avaliación continua será a suma das notas parciais obtidas ata ese momento. Aqueles alumnos que non teñan superado a materia por avaliación continua ou non queiran optar por esta vía, terán a opción de presentarse a un examen final. Este examen valerá o 100% da nota, e a calificación obtida substituirá á obtida en avaliación continua. En caso de non presentarse, a nota será a obtida en avaliación continua.

Convocatoria extraordinaria:

A convocatoria extraordinaria consistirá nun examen final. Este examen valerá o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2022-2023. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BOE, **Normativa do IVE**,

BOE, **Normativa do ITPeAXD**,

BOE, **Normativa do ISD**,

BOE, **Normativa de IILL**,

Moreno, M.C.e Paredes, **Fiscalidad Individual y Empresarial. Ejercicios Resueltos.**, Civitas, Última edición

Complementary Bibliography

Poveda Blanco, F.J., **Sistema fiscal: Esquemas y Supuestos Prácticos**, Deusto, Última edición

Pérez, J. , Sánchez, J. e Quintas, J., **Lecciones de Régimen Fiscal de la Empresa**, CEF, Última edición

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Socioloxía do traballo				
Subject	Socioloxía do traballo			
Code	004G020V01905			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Saco Álvarez, Alberto			
Lecturers	Saco Álvarez, Alberto			
E-mail	adasa@uvigo.es			
Web	http://http://webdep11.webs.uvigo.es/			
General description	Estudo das relacións sociais responsables da produción de bens e servizos, dende unha perspectiva socio-histórica, teórica, e analítica			

Competencias

Code	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Comprender a importancia da necesidade do traballo en equipo favorecendo as exposicións escritas e orais dos alumnos.	B1 B2 B5 B8 B9	D3 D4 D5
Identificar os problemas no ámbito laboral da sociedade moderna co obxectivo de lograr unha transformación e unha mellora social.	B1 B2 B5 B8	D3 D5
Potenciar a análise e o traballo crítico mediante o coñecemento das distintas teorías sociolóxicas que levan a unha mellora e a un compromiso ético coa sociedade.	B2	D3 D4 D5
Determinar a importancia da socioloxía como unha ferramenta fundamental para o desenvolvemento da sociedade.	B1 B2 B5 B8 B9	D3 D4 D5

Contidos

Topic	
Tema 1: Introducción á socioloxía do traballo.	- Conceptualización sociolóxica sobre o traballo humano. - Achegas dos clásicos.
Tema 2: Crise do artesanado e a fábrica capitalista.	- Teoría do valor-traballo.
Tema 3: Taylorismo, fordismo e keynesianismo.	- Producción en masa e consumo de masas. - Relación salarial e Estado do benestar.

Tema 4: Crise do fordismo, neoliberalismo e posfordismo.	- Especialización flexible e toyotismo. - Fragmentación e segmentación da produción e do consumo. - Globalización capitalista, terciarización, redución do Estado do benestar, sociedade rede e do risco. - Novas formas de organización do traballo.
Tema 5: Mercado de traballo e teoría da segmentación.	- Flexibilidade e desregulación, polarización e dualización, precariedade e exclusión. - O precariado.
Tema 6: Mercado de traballo, xénero e inmigración.	- Desigualdade, discriminación e segregación (horizontal e vertical). - Traballo doméstico e de coidados e "dobre presenza". - Empregos formais e informais. - Etnificación, precariedade e explotación laboral.
Tema 7: Tendencias recentes e debates sobre o futuro do traballo humano.	- Envellecemento, robotización, teletraballo, traballadores cosmopolitas da globalización capitalista. - Empregos dignos e decentes versus empregos atípicos, precarios e informais. - Crise ecolóxica e emprego verde, etc.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	15	0	15
Lección maxistral	28	0	28
Traballo	5	40	45
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	60	62

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Resolución de exercicios individualmete ou en grupo baixo a supervisión da profesora.
	Tamén se titorizará o traballo cun seguimento dos pasos.
Lección maxistral	Exposición dos contidos teóricos da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Resposta ás dúbidas xurdidas na exposición de conceptos e teorías da materia. Participación e debate.
Resolución de problemas	Atención á resolución de cuestións e dúbidas suscitados polos exercicios propostos pola docente
Tests	Description
Traballo	Atención ás preguntas e dúbidas que supón a elaboración do traballo individual, ou de grupo, que determine a docente. Seguimento e titorización dos traballos.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo	Elaboración dun traballo sobre os contidos da materia; o/a docente responsable supervisará a elección do tema, e o informe realizarase de maneira individual ou mediante un equipo de dous alumnos/as.	50	B1 B2 B5 D3 D4 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba de avaliación das competencias adquiridas que combinará preguntas tipo test, sobre conceptos concretos, cunha pregunta de desenvolvemento sobre un tema da materia.	50	B1 B2 B5 B8 B9 D3 D4 D5

Other comments on the Evaluation

O alumnado que non acudan ás clases da materia ten dereito a exame nas datas das convocatorias oficiais; o exame suporá o 100% da cualificación.

Para a segunda convocatoria, gardarase a cualificación do traballo.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación, aprobada pola Xunta de Centro para o curso 2022-2023. . No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Köhler, H.-D. y Martín, A., **Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales**, Delta, Publicaciones Universitarias, 2010

Santos, J.A., **Sociología del Trabajo**, Tirant lo Blanch, 1995

Complementary Bibliography

Aglietta, A. ... [et al.], **Rupturas de un sistema económico.**, Blume, 1981

Aglietta, M., **Regulación y crisis del capitalismo.**, Siglo XXI, 1979

Beck, U., **La sociedad del riesgo: hacia una nueva modernidad.**, Paidós, 2006

Beck, U., **Un nuevo mundo feliz: la precariedad del trabajo en la era de la globalización.**, Paidós, 2000

Borderías, C.; Carrasco, C.; Alemany, C. (comp.), **Las Mujeres y el trabajo : rupturas conceptuales**, Icaria, 1994

Braverman, H., **Trabajo y capital monopolista. La degradación del trabajo en el siglo XX.**, Ed. Nuestro Tiempo,

Bauman, Z., **La globalización: consecuencias humanas.**, Fondo de Cultura Económica, 1999

Castel, R., **La metamorfosis de la cuestión social: una crónica del salariado**, 1ª, Paidós, 2004

Castells, M., **La sociedad red.**, Alianza Editorial, 2000

Castillo, J.J., **La soledad del trabajador globalizado. Memoria, presente y futuro.**, Los libros de La Catarata, 2010

Castillo, Juan José, **¿De qué postfordismo me hablas? Más sobre reorganización productiva y organización del trabajo**, n. 21, pp. 49-78, Sociología del Trabajo, primavera de 1994

Coriat, B., **El taller y el cronómetro. Ensayo sobre el taylorismo, el fordismo y la producción en masa.**, Siglo XXI, 1982

Durán, Mª.A., **Las cuentas del cuidado**, Vol. 20, Nº 58, pp. 57-89, Revista española de control externo, 2018

Durán, Mª.A., **El trabajo no remunerado en la economía global.**, Fundación BBVA, 2012

Frayne, D., **El rechazo del trabajo. Teoría y práctica de la resistencia al trabajo.**, Akal, 2017

Gorz, A., **Crítica de la división del trabajo.**, Laia, 1977

Harvey, D., **Guía de El Capital de Marx. Libro primero.**, Akal, 2014

Hidalgo, M., **El empleo del futuro. Un análisis del impacto de las nuevas tecnologías en el mercado laboral.**, Akal, 2018

Lipietz, A., **El posfordismo y sus espacios. Las relaciones capital-trabajo en el mundo.**, Píette del Conicet, 1994

Migueluez, F. y Prieto, C. (dir.), **Las relaciones de empleo en España.**, Siglo XXI, 1999

Offe, C., **La sociedad del trabajo.**, Alianza Univ., 1992

Piore, M. y Sabel, C., **La segunda ruptura industrial.**, Alianza Univ., 1990

Rifkin, J., **El fin del trabajo.**, Paidós, 1996

Santos A.; Muñoz D.; Poveda M., **Trabajo y Empleo: Tendencias Sociales Recientes**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2018

Sennett, R., **La corrosión del carácter. Las consecuencias personales del trabajo en el nuevo capitalismo.**, Anagrama, 2000

Standing, G., **El precariado. Una nueva clase social.**, Ediciones de Pasado y Presente SL., 2013

Taylor, F.W., **Management científico.**, Oikos-Tau, 1970

Womack, J., Jones, D.T. y Roos, D., **La máquina que cambió el mundo.**, Profit Editorial, 2017

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Xestión da innovación				
Subject	Xestión da innovación			
Code	004G020V01906			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Gueimonde Canto, Ana Isabel			
Lecturers	Gueimonde Canto, Ana Isabel			
E-mail	agueimonde@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	As empresas desenvolven as súas actividades nunha contorna globalizada e, xa que logo, dinámica e complexa, que está en constante evolución e pola que flúen grandes cantidades de información. Para poder sobrevivir e progresar nesta contorna altamente competitiva, a innovación convértese nun elemento chave para a organización, independentemente da súa dimensión e do sector no que opere. A innovación non ten por que referirse, necesariamente, a grandes proxectos e logros, senón que pequenas modificacións en produtos, servizos, procesos ou organizativas ou comerciais poden representar unha importante vantaxe competitiva para a empresa. En calquera caso, resulta de vital importancia, sobre todo no caso das pequenas e medianas empresas, instaurar o espírito innovador na cultura da organización, de tal xeito que todos os axentes que a integran sexan conscientes de que se pode incrementar o seu potencial de innovación se se dedican suficientes recursos e capacidade directiva a xestionar un proceso ao que se ten que conferir natureza estratéxica. Esta materia ten como obxectivo que o alumnado adquira os coñecementos, técnicas e destrezas necesarias para realizar unha correcta xestión empresarial da innovación, na que se consideren os procesos de innovación como procesos estratéxicos, así como para unha adecuada interacción e aproveitamento de sinerxías cos diferentes axentes do sistema de I+D+i e con outras organizacións. Con esta materia preténdese capacitar ao alumnado para levar a cabo actividades relacionadas coa xestión da innovación e a tecnoloxía en calquera tipo de organización.			

Competencias	
Code	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Identificar e valorar o proceso de xestión da innovación nunha empresa.	B1 B5 B9 B10	C16	D2
Identificar e valorar os elementos dun sistema de innovación.	B1 B9	C5 C16	
Situar no proceso empresarial as distintas ferramentas e métodos útiles para a xestión da innovación.		C12	D5
Identificar os problemas de xestión da innovación que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución.	B1 B10	C12	

Contidos	
Topic	
TEMA 1. A INNOVACIÓN. CONCEPTUALIZACIÓN E MEDICIÓN	1. Concepto de innovación 2. Investigación, Desenvolvemento e Innovación 3. Invención, innovación e difusión 4. Retraso desde a invención á innovación 5. Retraso desde a innovación á difusión 6. A importancia da innovación na economía 7. Medición da innovación
TEMA 2. A INNOVACIÓN. TIPOS	1. Innovacións segundo grao de novidade 2. Innovacións segundo natureza ou obxecto 3. Innovacións segundo efectos tecnoloxía/mercado 4. Innovacións segundo modelo de negocio
TEMA 3. A TECNOLOXÍA	1. Definición de tecnoloxía 2. O ciclo de vida da tecnoloxía 3. Tipoloxías de tecnoloxías 5. A necesidade de xestionar os recursos tecnolóxicos
TEMA 4. O PROCESO DE INNOVACIÓN	1. Orixe do proceso de innovación 2. Principais modelos - Modelo linear - Modelo de Kline-Rosenberg - Modelo de innovación aberta
TEMA 5. ENFOQUES E ESTRATEXIAS DE INNOVACIÓN	1. Estratexias segundo modo de desenvolvemento de competencias 2. Estratexias segundo oportunidade competitiva
TEMA 6. PROTECCIÓN DAS INNOVACIÓNS	1. Segredo empresarial 2. Know-how 3. Propiedade intelectual 4. Propiedade industrial - Patentes - Modelos de utilidade - Deseños industriais - Signos distintivos
TEMA 7. METODOS E FERRAMENTAS PARA A XESTIÓN DA INNOVACIÓN	1. Creatividade 2. Xestión de proxectos 3. Vixilancia tecnolóxica e intelixencia competitiva 4. Xestión do coñecemento 5. Auditoría tecnolóxica
TEMA 8. OS SISTEMAS DE INNOVACIÓN	1. Os sistemas de innovación e os seus axentes. 2. Políticas públicas de apoio á innovación.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	23	36	59
Resolución de problemas	27	27	54
Traballo tutelado	0	35	35
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Introduciranse os contidos fundamentais da materia mediante clase maxistral, apoiada con transparencias, vídeos e outros medios.
Resolución de problemas	- Formularanse cuestións de razoamento e debate, a fin de fomentar a participación do alumnado na aula e o seguimento da información da actualidade empresarial no ámbito da innovación. - Analizaranse casos prácticos relacionados co temario que, ademais de axudar á súa comprensión, permitan mellorar a capacidade de expresión, análise e reflexión sobre a realidade da innovación dentro da empresa. - Proporanse lecturas complementarias para ilustrar e ampliar os temas tratados en clase. Pedirase ao alumnado a realización de pequenos traballos de síntese e crítica de ditas lecturas, para favorecer as súas capacidades analítica e crítica, de expresión escrita e de estruturación e síntese da información.

Traballo tutelado	O alumnado elaborará un traballo sobre unha empresa innovadora, titorizado pola profesora. Alén de procurar a aplicación dos conceptos tratados en aulas a unha concreta empresa, con este traballo procúrase a mellora das capacidades de expresión escrita e busca e manexo da información.
-------------------	---

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Supervisión e atención ao proceso de adquisición das competencias da materia polo estudiantado.
Traballo tutelado	O traballo de curso que debe realizar o alumnado consta de varios entregábeis, un por cada tema. Tras cada entrega, a docente corraxirá o contido do documento e achegará propostas de melloras e correccións para o seu desenvolvemento. O alumnado deberá ter en conta estas suxestións para as sucesivas entregas do traballo.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Resolución de problemas	Avaliación continua ao longo das sesións presenciais do curso. Consiste na resolución, de maneira individual ou en grupo, de cuestións expostas, orientadas e supervisadas polo profesorado, sobre a materia. Avaliarase a participación do alumnado e a comprensión da materia.	40	B1 B9 B10	C12 C16	D2
Traballo tutelado	Avaliación do traballo de curso. É preciso obter como mínimo un 5 sobre 10 na cualificación deste traballo.	30	B5 B9 B10	C16	D2 D5
Exame de preguntas obxectivas	Exame a celebrar a final de curso, na data oficial establecida polo centro. É preciso obter como mínimo un 5 sobre 10 nesta proba.	30		C5 C12	D5

Other comments on the Evaluation

• Primeira oportunidade (xaneiro):

◦ Alternativa a)

- Avaliación continua segundo os criterios de avaliación arriba expostos.

◦ Alternativa b)

- Só para os estudantes que non teñan seguido a avaliación continua. Exame global dos contidos da materia. A cualificación do exame será o 100% da nota final.

• Segunda oportunidade (xuño-xullo):

◦ Alternativa a)

- Para os estudantes que teñan seguido a avaliación continua e non teñan superado o exame e/ou o traballo de curso. Poderán recuperar exame e/ou traballo suspendidos, na data oficial de xuño-xullo establecida para a avaliación da materia.
- O alumnado que se atope nesta situación terá unha cualificación de suspenso na primeira oportunidade (xaneiro). A nota numérica que lle aparecería en actas na primeira oportunidade (xaneiro) sería a correspondente á media ponderada das diferentes probas de avaliación, e en caso de que a media dese aprobado, apareceríalle unha cualificación de 4,9.

◦ Alternativa b)

- Só para os estudantes que non teñan seguido a avaliación continua. Exame global dos contidos da materia en xuño-xullo. A cualificación do exame será o 100% da nota.

Estrutura dos exames do 100% (Alternativas b):

- Unha primeira parte de cuestións relativas a conceptos básicos da materia. Será necesario obter unha nota mínima (7 sobre 10) nesta parte da proba para poder realizar a seguinte parte.
- Unha segunda parte consistente en cuestións de relacionamento, casos prácticos, exercicios, preguntas tipo

tema, etc.

A nota numérica que aparecería en actas para o alumnado que se avalíe conforme a este sistema (alternativa b) e non acade a nota mínima esixida na primeira parte do exame (cuestións relativas a conceptos básicos da materia), sería a nota obtida nesa proba, cando esta fose inferior a 4,9. En caso de esa nota fose igual ou superior a 4,9, apareceríalle unha cualificación de 4,9.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro e publicado na web da facultade.

No caso de conflito ou disparidade entre datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Observación importante:

Calquera evidencia de probas ou traballos plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso na materia na convocatoria na que se detecte a copia ou plaxio.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Fernández Sánchez, Esteban, **Estrategia de innovación**, Paraninfo, 2005

Hidalgo Nuchera, Antonio; León Serrano, Gonzalo; Pavón Morote, Julian, **La gestión de la innovación y la tecnología en las organizaciones**, Pirámide, 2008

Tidd, Joe; Bessant, John, **Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change**, John Wiley & Sons Inc, 2013

Davila, Tony; Epstein, Marc J.; Shelton, Robert, **Making Innovation Work. How to Manage It, Measure It, and Profit from It**, Pearson Education, 2013

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Historia: Historia económica/O04G020V01103

Dirección estratéxica/O04G020V01503

Teoría da organización/O04G020V01505

Other comments

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, podéñse requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica do curso e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Achegaráselle ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA				
Creación e viabilidade de empresas				
Subject	Creación e viabilidade de empresas			
Code	004G020V01907			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Lampón Caride, Jesús Fernando			
Lecturers	Lampón Caride, Jesús Fernando Rodríguez de la Fuente, Marta			
E-mail	jesus.lampon@uvigo.es			
Web				
General description	(*)Proceso de creación de empresas. Emprendedor e idea de negocio. Creatividade e innovación aplicadas á idea de negocio. Plan de empresa. Acceso á condición de empresarios. Trámites e implicacións prácticas			

Competencias	
Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Comprender e interpretar coñecementos acerca dos fundamentos da xestión da empresa: problemas económicos internos e interrelacións entre os distintos subsistemas.

A1	B1	C1	D3
A2	B2	C5	D5
A3	B3	C6	
A5	B5	C7	
	B10	C8	
	B11	C11	
	B13	C13	
		C15	

Contidos

Topic

BLOQUE 1 : FUNDAMENTOS

BLOQUE 1: FUNDAMENTOS

Tema 1: A idea de crear unha empresa
Tema 2: O empresario como factor de creación de empresas
Tema 3: A figura do emprendedor
Tema 4: A viabilidade da empresa

BLOQUE II: O PLAN DE EMPRESA NA PRACTICA

Introdución.
Definición do proxecto de negocio.
A equipa promotor.
Análise e diagnóstico da situación.
O Plan de Marketing.
O Plan Operativo.
O Plan de Recursos Humanos.
O Plan Económico - Financiero.
Análise de viabilidade del negocio.
O Plan Xurídico formal.
O Plan de Innovación
Memoria executiva do Plan de empresa.
O Plan de implantación.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	25	18	43
Presentación	10	14.5	24.5
Lección maxistral	17.5	0	17.5
Traballo	20	45	65

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. Utilízase como complemento da lección maxistral.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Tests	Description
Traballo	Seguimento individualizado dos traballos realizados polos alumnos

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Presentación	30	A1 B1 C1 D3
Inclúe a presentación de exercizos e traballos		A2 B2 C5 D5
		A3 B3 C6
		A5 B5 C7
		B10 C8
		B11 C11
		B13 C13
		C15

Traballo	Inclúe a realización por parte do alumnado dun Plan de Empresa, a proposta da profesora, sobre unha empresa de nova creación.	70	A1	B1	C1	D3
			A2	B2	C5	
			A3	B3	C6	
			A5	B5	C7	
				B10	C8	
				B11	C11	
				B13	C13	
					C15	

Other comments on the Evaluation

Avaliación: Realizaranse probas nas que se demostre a adquisición de competencias da materia.

O conxunto de probas especificado arriba constitúe o sistema de avaliación continua. Para superar a avaliación continua será obrigatorio a realización dos traballos tutelados e de todas as probas citadas anteriormente.

Para aqueles alumnos que non sigan a avaliación continua o sistema de avaliación será unha proba global de toda a materia que valerá o 100% da nota.

Calquera evidencia de traballos e probas plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso en todas as convocatorias do curso académico correspondiente.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

AMARU MAXIMIANO, ANTONIO, **ADMINISTRACIÓN PARA EMPRENDEDORES: FUNDAMENTOS PARA LA CREACIÓN Y GESTIÓN DE NUEVOS NEGOCIOS**, 2008,

JIMÉNEZ, JOSE ANTONIO, **DIRECCIÓN ESTRATÉGICA Y VIABILIDAD DE EMPRESAS**, 2008,

MEYER, PEDRO, **25 CASOS DE ÉXITO EN EL MUNDO EMPRESARIAL**, 2009,

Recomendacións

Other comments

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual

IDENTIFYING DATA				
Deseño de sistemas de control orzamentario				
Subject	Deseño de sistemas de control orzamentario			
Code	004G020V01908			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	González Sánchez, María Beatriz			
Lecturers	González Sánchez, María Beatriz			
E-mail	bgonzale@uvigo.es			
Web	http://http://bgonzale.webs2.uvigo.es/			
General description	Esta materia ten por obxectivo capacitar ao alumno na aplicación dos principios e técnicas de elaboración de orzamentos, así como as de control orzamentario.			

Competencias

Code	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Capacitar ao alumno na elaboración de informes a partir da información obtida dos orzamentos	B1 B2 B3 B4 B5 B10 B13 B14	C1 C5	D1
Os estudantes serán capaces de formular modelos simples de relación das variables económicas baseado no manexo da álgebra lineal e do cálculo diferencial.			
Preparar ao alumno na determinación de desviacións, así como na análise crítica da información derivada do seu cálculo.	B9 B10	C6 C10	D1
Fomentar no alumno o razoamento con criterios económicos	B1 B4 B5 B9 B14	C5 C6 C10 C14	D1

Contidos

Topic	
Tema 1 Principios de presupuestación	-
Tema 2 O orzamento global da empresa	-
Tema 3 O orzamento de vendas	-
Tema 4 O orzamento de produción	-
Tema 5 O orzamento de aprovisionamento ou compras	-
Tema 6 O orzamento de persoal	-
Tema 7 O Orzamento de gastos de Distribución e Vendas	-
Tema 8 O orzamento de gastos financeiros e de administración	-
Tema 9 Os documentos orzamentario de sínteses	-
Tema 10 O control orzamentario: Análise das desviacións	-

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	18	54	72
Prácticas con apoio das TIC	23	16	39
Seminario	5	10	15
Resolución de problemas de forma autónoma	4	20	24

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do docente, dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Control da aprendizaxe
Prácticas con apoio das TIC	Proposta de exercicios nos que o alumno desenvolve, individualmente e con folia de cálculo, a resolución dos casos suscitados. Supervisión e asistencia do docente.
Seminario	Control tutorial do proceso de aprendizaxe do alumno. Repaso teórico-práctico dos contidos impartidos. Exposición e resolución de dúbidas en grupos reducidos.
Resolución de problemas de forma autónoma	Proposta de exercicio teórico práctico a resolver polo alumno

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Problemas e/ ou exercicios teórico prácticos a resolver polo alumno

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Lección maxistral	Evidencias da aprendizaxe teórica a través da realización dalgunhas actividades na a aula	10	B1 B2	
Prácticas con apoio das TIC	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia.	15	B3 B4 B9 B10	C1 C5 C6 C10 C14
Seminario	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno que traballará en grupo	5	B3 B4 B9 B10	C10 C14
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuatrimestre, sobre a adquisición de competencias de coñecemento, destreza na práctica e a adaptación a novas situacións.	70	B5 B13 B14	C1 C5 C6 C10 C14
				D1

Other comments on the Evaluation

Primeira convocatoria:

Os alumnos poderán optar por dous tipos de avaliación: continua ou non continua.

Avaliación continua composta por:

1.- Probas descritas obxecto de avaliación que configurarán o 60% da nota. A non asistencia a algunha destas probas suporá a obtención dun cero na devandita proba e non poderá ser recuperada. Para a segunda convocatoria, de presentarse, se manterá a cualificación destas probas.

2.- Exame escrito de carácter práctico, que configura o 40% restante da nota. Este se celebrará na data establecida pola facultade.

Avaliación non continua: Para alumnos que non seguiron a avaliación continua durante o curso ou que seguíndoa deciden renunciar á mesma, serán avaliados cun exame de carácter global, valorado sobre 10 puntos.

Segunda convocatoria:

Para alumnos que seguiron a avaliación continua:

Poderán presentarse outra vez a un exame práctico que configura o 40% da nota, manténdose a cualificación obtida previamente na avaliación continua.

Para alumnos que non seguiron a avaliación continua, serán avaliados cun exame de carácter global, valorado sobre 10 puntos.

As datas e horarios das probas de avaliación son as especificadas no calendario de probas de aprobadas pola Xunta de Facultade para o curso actual.

As probas de avaliación se prevén para unha modalidade presencial. Nembargantes, chegado o momento da súa realización ante a imposibilidade de dispor dos espazos e/ou profesorado necesario para realizar as mesmas, estas poderíanse realizar de forma non presencial, ben a través dos distintos recursos telemáticos dispoñibles na Uvigo (plataforma Moovi), correo electrónico ou no seu caso, mediante probas de forma oral.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Drury, Colin, **Management and Cost Accounting**, 9th, Cengage Learning Emea, 2015

Complementary Bibliography

ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE CONTABILIDAD Y ADMINISTRACIÓN DE EMPRESAS (AECA), **Principios de Contabilidad de Gestión. Documento 4. "El Proceso Presupuestario en la Empresa"**, 1992

Muñiz, L., **Control presupuestario. Planificación, elaboración y seguimiento del presupuesto**, ROFIT Editorial, 2009

Nicolás, Pere, **Elaboración y control de presupuestos**, Editorial Gestión 2000., 2007

Martínez Pedrós, D. y Milla Gutiérrez, A., **Cómo elaborar y controlar los presupuestos anuales**, ESIC Editorial, 2002

Recomendacións

Other comments

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual (dispoñibles na web da Facultade).

IDENTIFYING DATA				
Mercados financeiros				
Subject	Mercados financeiros			
Code	004G020V01909			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Sánchez Fernández, Patricio			
Lecturers	Sánchez Fernández, Patricio			
E-mail	patricio@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo de esta materia e proporcionar ao alumnado, os coñecementos básicos e esenciais da xestión dos recursos financeiros tanto no referente a valoración dos recursos financeiros en xeral como na toma de decisións financeiras, sexan estas de inversión ou de financiamento			

Competencias				
Code				
B1	Capacidade de análise e síntese			
B2	Pensamento crítico e autocrítico			
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial			
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita			
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación			
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo			
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa			
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo			
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado			
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial			
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.			
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa			
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial			
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial			
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución			
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa			
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais			
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais			
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes			
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións			
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial			
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas			
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos			
D4	Compromiso ético no traballo			
D5	Motivación pola calidade e mellora continua			

Resultados de aprendizaxe				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Xestión da información financeira e analítica da empresa	B1	C1	D1	
	B3	C4		
	B13	C6		
	B14	C12		

Avaliar alternativas de planificación, dirección e control de empresas, así como saber tomar decisións estratéxicas	B2 B11 B14	C5 C9 C11 C14	D4
Capacidade de comunicación oral e escrita	B2 B5 B8 B9	C13 C14	D2 D3
Capacidade de traballo en equipo así como a nivel individual.	B9 B13	C3 C5 C10 C13	D2 D5
Lograr o manexo por parte do alumnado dos coñecementos e procesos propios da dirección e xestión de recursos humanos, mostrando compromiso coas consecuencias das súas decisións ou accións en calquera contexto de intervención, reflexionando sobre o seu propios posicionamento			

Contidos

Topic	
Parte I: O SISTEMA FINANCEIRO: Aspectos Xerais	1. Sistema financeiro. 2. Activos financeiros. 3. Institucións financeiras. 4. Mercados financeiros.
Parte II: SISTEMA FINANCEIRO ESPAÑOL	5. Evolución e estrutura do Sistema Financeiro Español. 6. Ou Banco de España.
Parte III: INSTITUCIÓN FINANCEIRAS	A) Bancarias 7. Compoñentes e regulación legal: creación, expansión e solvencia. 8. La investimento e os servizos prestados a la clientela. 9. Os resultados de las entidades bancarias. 10. Sistema bancario: situación actual e perspectivas futuras. B) Non bancarias. 11. Establecementos financeiros de crédito. 12. El Instituto de Crédito Oficial (ICO). 13. Entidades de seguros e fondos de pensións. 14. Outros intermediarios financeiros: sociedades de garantía mutua, institucións de investimento colectivo e sociedades e fondos de capital-risco.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	15	30	45
Seminario	5	9	14
Lección maxistral	30	57	87
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas	Desenvolveranse exercicios e casos prácticos en clase
Seminario	Estableceranse traballos en equipo

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Seminario	Realización de exercicios en parellas ou de modo individual, sobre os contidos impartidos na materia	60	B1 B3 B8 B9 B13	C1 C3 C4 C5 C6 C9 C10 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de dúas probas parciais tipo test, sobre a teoría impartida na materia (20% cada un)	40	B11 B14	C5 C13 C14	D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Incluídos nas probas anteriores	0			

Other comments on the Evaluation

Os alumnos poderán elixir entre dous modos de avaliación para a primeira convocatoria. Tan só poderán ser avaliados por un deles:

-- **Avaliación continua.** Neste caso o alumno deberá realizar unha serie de actividades durante o curso que valerán o 60% da nota. Ademais deberá realizar dous exames parciais sobre a teoría impartida, cun valor cada un do 20% da nota.

-- **Avaliación non continua.** Exame teórico-práctico na data oficial fixada no calendario de exames da Facultade. Este exame representa o 100% da nota.

No suposto de non superar a nota en primeira convocatoria, o alumnado poderá ser avaliado de novo na convocatoria extraordinaria a través dun exame teórico-práctico na data oficial fixada no calendario de exames da Facultade. Este exame suporá o 100% da nota.

En convocatorias posteriores (fin de carreira), o alumnado poderá ser avaliado de novo a través dun exame teórico-práctico na data oficial fixada no calendario de exames da Facultade. Este exame suporá o 100% da nota.

En todos os casos necesitarase unha nota media igual ou superior a 5 para superar a materia. No caso de avaliación continua, será necesaria unha nota mínima de 4 en cada actividade ou parcial para que faga media co resto e unha nota media igual ou superior a 5; en caso contrario non *sse superará a materia.

En caso de avaliación non continua, necesitarase unha nota mínima de 4 en cada unha das partes do exame (teoría e práctica) para facer media, e unha nota igual ou superior a 5 para aprobar o exame

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

PAREJO J.A.; CUERVO, A.; CALVO A.; RODRIGUEZ SAIZ, L, **Manual de Sistema Financiero Español.**, Ariel,

CASILDA BEJAR, R.; LAMOTHE FERNANDEZ, P.; MONJAS BARROSO, M, **La banca y los mercados financieros.**, Alianza Universidad,

MARTIN, M.; MARTIN, J.L.; OLIVER, M D.; DE LA TORRE, A, **La operativa en los mercados financieros: casos prácticos.**, Ariel Economía,

Recomendacións

Other comments

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación para o desenvolvemento da materia e expónse con flexibilidade, polo que pode darse o caso de que se apliquen axustes ao longo do curso académico.

IDENTIFYING DATA				
Mercadotecnia sectorial				
Subject	Mercadotecnia sectorial			
Code	004G020V01910			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Mazaira Castro, Andrés			
Lecturers	Mazaira Castro, Andrés			
E-mail	amazaira@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia identifica distintos campos de actividade nos que se requiren prácticas diferenciais de mercadotecnia adaptadas ás características particulares de comercialización. Estudos das estratexias de mercadotecnia adecuadas para estes tipos de empresas			

Competencias

Code	
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Discutir un problema de mercadotecnia empresarial e deseñar unha solución	B2	C9	D1
	B5	C10	D3
	B8	C13	D4
	B9	C14	D5
	B10	C16	
	B11		
	B14		
Entender o papel que xogan os TICs na mercadotecnia de calquera empresa ou organización	B2	C7 C16	D5

Contidos

Topic	
1. Mercadotecnia de servizos	1.1. Mercadotecnia turística 1.2. Mercadotecnia bancaria 1.3. Mercadotecnia sanitaria
2.- Mercadotecnia para empresas de base tecnolóxica	*

3. Mercadotecnia non lucrativa

3.1. Mercadotecnia social

3.2. Mercadotecnia nas organizacións non lucrativas

3.3.- Mercadotecnia Política

4. Mercadotecnia pública

5.- Mercadotecnia para empresas Industriais

6.- Construción de Modelos de Negocio

7.- Construcción Customer Journey Map

*

*

*

*

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	19.5	0	19.5
Seminario	5	0	5
Prácticas de laboratorio	22.5	18	40.5
Estudo de casos	0	14.5	14.5
Actividades introductorias	1.5	0	1.5
Presentación	0	10	10
Traballo	0	27.5	27.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.5	30	31.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia coa participación do alumnado
Seminario	Primeiras sesións de traballo para explicar a forma de elaboración e exposición dos traballos e para formar e pór en marcha os grupos
Prácticas de laboratorio	Resolución de casos prácticos e exercicios relacionados cos contidos da materia. Traballo en grupo. Exposición de traballos sobre a materia.
Estudo de casos	Realización de traballos sobre as aplicacións sectoriais da mercadotecnia
Actividades introductorias	Presentación da materia cos seus contidos básicos e planificación do traballo do curso
Presentación	Realización das exposicións dos traballos presentados

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Resolución de dúbidas en grupo na aula.
Prácticas de laboratorio	Resolución de dúbidas dos casos prácticos na aula ou no despacho.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Prácticas de laboratorio	Asistencia, participación e desenvolvemento de casos prácticos nas clases	10	B5 B9 C9 C14 C16 D1 D3 D4
Estudo de casos	Elaboración de traballos prácticos	10	B5 B9 B10 B11 B14 C9 C10 C13 C14 C16 D1 D3 D4
Presentación	Realización das exposicións dos traballos presentados	15	B5
Traballo	Entrega e exposición de traballos teóricos da materia	25	B2 B5 B9 C9 C14 C16 D1 D3 D4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame sobre os contidos da materia	40	B5 C7

Other comments on the Evaluation

No caso de que o estudante non opte pola avaliación continua, este terá que realizar unha proba escrita. Dita proba poderá conter preguntas tipo test; preguntas curtas e de desenvolvemento; así como a resolución dun caso práctico.

En segunda convocatoria, manterase o procedemento de avaliación anteriormente descrito.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2022-23

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Aguire, M.S., **Marketing en sectores específicos**, Ediciones Píramide,

Cubillo, J.M. e Cerviño, J., **Marketing sectorial**, ESIC, Madrid,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Dirección comercial I/O04G020V01403

Dirección comercial II/O04G020V01502

Investigación comercial/O04G020V01701

IDENTIFYING DATA**Business simulation and internal control**

Subject	Business simulation and internal control			
Code	004G020V01911			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Rodríguez de la Fuente, Marta López-Valeiras Sampedro, Ernesto			
Lecturers	López-Valeiras Sampedro, Ernesto Rodríguez de la Fuente, Marta			
E-mail	marta@uvigo.es elvaleiras@uvigo.es			
Web				
General description	The objective of this subject is that the student simulate the operation of a company and know the necessary instruments to be able to dominate all the aspects related to the security systems (preventive) and supervision (ex-post) that the company has to control the operations involved in its business.			
	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Skills

Code	
B1	Ability to analyse and synthesise
B2	Critical and self-critical thinking
B3	Skills related to the use of those computer applications used in business management
B5	Oral and written communication skills.
B8	Capable of fluent communication within the student's context including interpersonal skills such as active listening, negotiation, persuasion and presentation
B9	Ability to work effectively within a team
B11	Design global management projects or projects related to the functional areas within a company
B13	Capacity for learning and independent work
B14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
C1	Acquire and understand knowledge regarding: the relationships between the different subsystems that make up the business system
C3	Acquire and understand knowledge regarding: Internal aspects, functions and processes of organisations including their nature, structure, direction, operation and management
C4	Acquire and understand knowledge regarding: The economic framework regulating business activities and the corresponding legislation
C5	Acquire and understand knowledge regarding: The relationship between the business and its surroundings, evaluating its impact on business strategy, behaviour, management and sustainability
C6	Acquire and understand knowledge regarding: The different processes, procedures and practices related to business management
C9	Identify the generalities of the economic problems posed in companies, and know how to apply the main instruments available in order to address these problems
C10	Assess the situation and foreseeable evolution of a company based on the relevant information records
C11	Make strategic decisions using different types of business models
C12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
C13	Mobility and adaptability to different contexts and situations
C14	Draw up plans and policies in the different functional areas within organisations
C16	Skills in looking for, identifying and interpreting sources of relevant economic information
D1	Effective personal management in terms of time, planning and behaviour, motivation and initiative both as an individual and as a member of the business community
D2	Capacity for leadership, including empathy with others
D3	Responsibility and the capacity to take on commitments
D4	Ethical commitment in work

Learning outcomes

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Control of the internal operation, especially of people's performance based on the knowledge of the quality of the current information system, detecting the possible weaknesses of the company	B1 B2 B3 B8 B13 B14	C1 C3 C4 C6 C10 C11 C12 C16	D1 D2 D3 D5
Identify the elements, processes and strategies for the company and design plans that allow the use of decision making systems	B1 B3 B8 B13 B14	C1 C3 C4 C5 C6 C9 C10 C12 C13 C14 C16	D2 D4 D5
Design plans that allow the use of decision making systems, of a systematic and immediate way.	B1 B2 B3 B5 B8 B9 B11 B14	C1 C3 C5 C6 C10 C11 C12 C14 C16	D1 D2 D5
Get communication resources, both oral and written, that allow to implement the capabilities, as well as manage elements of assertiveness that facilitate the work in group and the leadership.	B1 B2 B5 B8 B9 B13 B14	C6 C14	D1 D2 D5
Recognise the users of the information and their particular informative needs	B1 B2 B3 B5 B8 B9 B13 B14	C1 C3 C4 C6 C10 C16	D1 D2 D3 D4 D5

Contents

Topic

BLOCK 1: INTERNAL CONTROL	CH 1. Nature of the Internal Control CH 2. The procedures of Internal Control CH 3. Diagram charts CH 4. COSO framework
BLOCK 2: SIMULATION	CH 5. Simulation models CH 6. Practical applications

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	22.5	33.75	56.25
Problem solving	27.5	41.25	68.75
Problem and/or exercise solving	2.5	22.5	25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Lecture in the classroom about the most notable contents and those of greater conceptual difficulty.
Problem solving	Proposal of theoretical and/or practical exercises to resolve by the student individually or in group.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Problem solving	Proposal of theoretical and/or practical exercises to resolve by the student individually or in group.

Assessment					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Lecturing	Evidences of the theoretical and practical learning through the realisation of activities in the classroom.	25	B1 B2 B3 B5 B8 B9 B11 B13 B14	C1 C3 C4 C5 C6 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C16	D2 D3 D4 D5
Problem solving	Evidence of practical learning through answering of the questions proposed student during the course, to consolidate the process of learning about a topic.	35	B1 B2 B5 B8 B9 B11 B13 B14	C1 C3 C4 C5 C6 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C16	D1 D2 D3 D4 D5
Problem and/or exercise solving	Resolution of one in-class tests about the acquisition of the capabilities. A minimum level in theory and practical sections is required to pass the subject.	40	B1 B2 B3 B5 B8 B9 B11 B13 B14	C1 C3 C4 C5 C6 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C16	D1 D2 D3 D4 D5

Other comments on the Evaluation

* Students have the right to be evaluated in a continuous evaluation regime and to have global evaluation tests as an alternative.

* The mark obtained by the student in continuous assessment will be valid for the calls that entitle the registration of each academic year.

*The concretion of the activities to implement will depend to a large extent on the contingencies, number of students in each group.

* The dates and schedules of the evaluation exams (first and second call) were approved by Board of Faculty and are available on the website of the Faculty. In the event of conflict or disparity between the exam dates, those indicated on the FCETOU website will prevail.

*Inappropriate behavior, harmful and contrary to the coexistence and its correction can result in penalties.

Sources of information

Basic Bibliography

Amat, O., Campa, F., **Manual del Controller**, Profit Editorial, 2013

Barquero, M., **Manual práctico de Control Interno: Teoría y aplicación práctica**, Profit Editorial, 2013

COSO, **Internal Control - Integrated Framework**, 2013

Ríos, D., **Simulación: métodos y aplicaciones**, 2008

Complementary Bibliography

Ramón Poch, **Manual de Control Interno**, 3ª edición,

Aldrich, C., **The complete guide to simulations & serious games**, 2012

Álvarez de Novales, J.M., **Business games: juego de simulación para empresas**, 1992

Baum, M.; Dickerboom, J.; Hackstein, M.; Mehling, M., **Business simulation. Example of a reflection of a business simulation**, 2010

Bernal, J.J., **20 herramientas para la toma de decisiones**, 2007

Jensen, R., **Laboratorio de administración en empresas**, 1996

Wiston, W.L.; Albrigh, S.C., **Practical management science**, 2011

Recommendations

Other comments

The dates and times of the evaluation tests of the different calls are those specified in the calendar of the evaluation tests approved by the Center Board for the current academic year.

IDENTIFYING DATA				
Statistical operational techniques				
Subject	Statistical operational techniques			
Code	004G020V01912			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	2nd
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Mosquera Rodríguez, Manuel Alfredo			
Lecturers	Mosquera Rodríguez, Manuel Alfredo			
E-mail	mamrguez@uvigo.es			
Web				
General description	It is an optional subject of the second quadmester of fourth course of the degree. It treats of a subject for students that surpassed the three first courses, and that therefore they have training in the disciplines of mathematics and statistics.			

Skills	
Code	
B1	Ability to analyse and synthesise
B2	Critical and self-critical thinking
B13	Capacity for learning and independent work
B14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
C7	Acquire and understand knowledge regarding: The main instrumental techniques applied to the business context
C9	Identify the generalities of the economic problems posed in companies, and know how to apply the main instruments available in order to address these problems
C10	Assess the situation and foreseeable evolution of a company based on the relevant information records
C12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
C16	Skills in looking for, identifying and interpreting sources of relevant economic information

Learning outcomes		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Differentiate between parametric and non parametric contrasts.	B1 B2 B14	C7
Use the independence and homogeneity contrasts for the analysis of the existing relations between two qualitative variables.	B14	C12 C16
Obtain information of a 2 x 2 contingency table.	B14	
Enter to the student in the analysis of tables of contingency n x m	B14	C7 C12 C16
Analyze the results of a contingency table	B1	C7 C12
Handle and apply the techniques of analysis of variance.	B1 B14	C12
Know the value of the fulfillment of the applicability conditions of both analysis of variance and regression models.	B1 B14	C7 C12
Study the bases of the classical statistical models, their utility and limitations, particularly in the models of linear regression and general linear regression.	B1 B2 B14	C7 C9 C10 C12 C16
Use the statistical analysis software	B13 B14	
Interpret properly the results provided by the statistical software R	B1	C7

Contents

Topic	
Non parametric statistical methods	Goodness of fit Homogeneity Independence
Analysis of qualitative data	2 x 2 contingency tables Complex tables
Analysis of variance	One-way ANOVA: fix and random effects. Two-way ANOVA
Regression and correlation	Nonlinear models and transformations Polynomial regression Multiple regression Analysis of the Covariance GLM

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Practices through ICT	14.5	29	43.5
Problem solving	10	8.5	18.5
Autonomous problem solving	0	20	20
Lecturing	20	40	60
Problem and/or exercise solving	2	0	2
Objective questions exam	2	0	2
Problem and/or exercise solving	4	0	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Practices through ICT	It consists in to solve problems, with the help of a software, related with the contents of the subject. It allows to the students to implement in an effective form the theoretical knowledges learned in the master sessions through the realization of activities such as exercises and problems.
Problem solving	It consists in the manual realization or with al software of problems related with the contents of the subject. It allows to the students to implement in an effective form the theoretical knowledges learned in the master sessions through the realization of activities such as exercises and problems.
Autonomous problem solving	It encompasses the realization of problems related with the contents of the subject. It allows to the students to implement in an effective form the theoretical knowledges learned in the master sessions through the realization of activities such as exercises and problems.
Lecturing	It will consist in the presentation, with the help of practical cases, of the theoretical contents of the subject, complemented with the use of audiovisual media

Personalized assistance

Methodologies	Description
Practices through ICT	Will carry out an individual analysis of the students by means of his work in the practical groups.
Autonomous problem solving	Will carry out an individual analysis of the students by means of the different works/exercises delivered along the course.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Problem solving	It consists in the realisation, with the help of the statistical package R, of problems on the contents of the subject	70	B1 B2 B13 B14 C9 C10 C12 C16
Lecturing	It consists in the realisation of short questions or test on the theoretical contents of the subject	30	B1 B2 B14 C7 C10 C12

Other comments on the Evaluation

CONTINUOUS EVALUATION:

Practical part: they will realise tests or works with the computer. If the individual grade of each activity is greater than or equal to 3 (on 10) then the average of these grades is the grade of the practical part. Otherwise, the note of the practical part will be the minimum between 4 and the average of the grades of the activities.

Theoretical part: it could be an only multiple choice/short answer test at the end of the period or it could consists in the delivery of several works, where the students have to apply the statistical technics seen until the moment. To calculate the note of the theoretical part in the case of the delivery of the works one has to take into account that:

- If the individual grade of each work is greater than or equal to 3 (on 10) then the average of these grades is the grade of the theoretical part.
- Otherwise, the note of the practical part will be the minimum between 4 and the average of the grades of the works.

To pass the subject the student has to reach a minimum grade of 4 in the theoretical part (on 10) and a 5 in the weighted sum of the two grades.

The activities of evaluation to realize will depend on the number of students, means to work, etc. The student will be informed of any change that may occur due to unforeseen situations.

NON CONTINUOUS EVALUATION

There will be an alternative system of evaluation for the students that opt to the non continuous evaluation. It consists in an only test where he/she will be evaluated on the contents studied along the course. The test will consist in the resolution of practical/theoretical problems having the help of the statistical software R.

OTHER EVALUATIONS

The system of evaluation of the other evaluations (July and End of Carrer) will be the that of **NON continuous evaluation** for all the students.

That student that use or cooperate in fraudulent procedures (copy, present by another student, plagiarism, ...) in any of the activities of evaluation will have a final grade of **failing in this academic course**. This fact will be communicated to the competent authority so that it could take the corresponding disciplinary actions that consider timely.

The dates and schedules of the evaluation exams of the different periods are the specified in the calendar of evaluation exams approved by the Board of Centre for the current course.

Sources of information

Basic Bibliography

Anderson, D.R., Sweeney, D.J. y Williams, T.A., **Estadística para administración y economía**, 11, Cengage Learning, 2011

Newbold, P.; Carlson, W. L. y Thorne, B., **Estadística para Administración y Economía**, 6, Pearson Prentice Hall, 2008

R Development Core Team, **R: A language and environment for statistical computing**, R Foundation for Statistical Computing, 2015

Complementary Bibliography

Lind, D. A., Marchal, W. G., Wathen, S.A., **Estadística aplicada a los negocios y a la economía**, McGraw-Hill, 2012

Mirás Calvo, M. A. y Sánchez Rodríguez, M. E., **Técnicas estadísticas con hoja de cálculo y R. Azar y variabilidad en las ciencias naturales**, Universidade de Vigo, 2018

Peña sanchez, D., **Estadística. Modelos y métodos**, Ed Alianza Universidad, 2000

Vilar Fernández, J.M., **Modelos estadísticos aplicados**, Servicio de Publicaciones da Universidade da Coruña, 2003

Webster Allen L, **Estadística aplicada a los negocios y a la economía**, McGrawHill Interamericana, 2006

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Statistics: Statistics/O04G020V01204

Other comments

It will use the platform of virtual teaching or Remote Campus of the University of Vigo, where the enrolled students will find all the necessary material for the development of the subject.

Besides, unsuitable behaviours, contrary and hurtful to the school life and his correction will comport that the responsible student/s will be evaluated by the method of NON continuous evaluation, as well as the corresponding disciplinary actions that consider timely.

IDENTIFYING DATA				
Traballo de Fin de Grao				
Subject	Traballo de Fin de Grao			
Code	004G020V01991			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Sánchez Sello, Francisco Javier			
Lecturers	Sánchez Sello, Francisco Javier			
E-mail	javiss@uvigo.es			
Web				
General description	O Traballo fin de grao consiste na realización dun traballo orixinal e inédito por parte do alumnado que deberá facer de maneira persoal e autónoma, seguindo as orientacións dun titor ou titora académico. Está orientado a que cada estudante mostre a capacidade de integración dos diversos contidos formativos recibidos e a adquisición das competencias reflectidas nesta guía docente: definir a metodoloxía dun proxecto e formular un plan de traballo relacionado cun ou varios dos ámbitos de coñecemento presentes no Grao; levar a cabo o traballo proxectado; presentar e defender publicamente o TFG.			

Competencias	
Code	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Comprender de forma sistemática e crítica unha temática, problema ou ámbito de estudo, incorporando marcos teóricos e coñecementos dispoñibles, así como xuízos que inclúan unha reflexión de carácter social, científica e/ou ética.

C1
C2
C3
C4
C5
C6
C7
C9

Aplicar procesos e procedementos para recoller, analizar e interpretar datos e información relevante de maneira metódica en orde a xerar unha conclusión ou proposta dentro dunha temática, problema ou ámbito de estudo, sostida por argumentos ou razoamentos coherentes.	B2 B12	C11 C12 C15 C16	
Adquirir compromisos e exercer responsabilidades persoais de carácter profesional, pondo en práctica hábitos de traballo individual, imprescindibles para realizar actividades intelectuais complexas durante un período de tempo determinado.	B13 B14		D1 D3 D4
Elaborar un texto escrito que se axuste a criterios de calidade e convencións académicas dentro da área propia de estudo e que recolla de forma sistemática a formulación, proceso e resultado do traballo fin de grao.	B1 B4 B5	C8 C11 C15	D5
Transmitir os coñecementos e habilidades adquiridas, e presentar de forma rigorosa e convincente o traballo realizado, de forma escrita e oral.	B4 B5	C15	

Contidos

Topic

Cada estudante abarcará unha temática, problema ou ámbito de estudo que constitúa o obxecto do traballo fin de grao dentro da área propia do Grao de Administración e Dirección de Empresas

Desenvolver o tema de acordo ás suxestións dos titores e seguindo os formatos propostos pola facultade

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo previo	10	20	30
Traballo tutelado	30	50	80
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	150	150
Traballo	2	38	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo previo	Deseño do traballo, recompilación, descrición e análise de fontes e/ou bibliografía
Traballo tutelado	Titorías personalizadas
Aprendizaxe baseado en proxectos	Desenvolvemento central do traballo. Actividade autónoma na que cada estudante leva a cabo un proxecto orixinal e inédito seguindo as orientacións dun titor ou titora académico

Atención personalizada

Methodologies	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	Seguimento e control titor presencial, móbil ou e-mail da evolución desenvolvemento do traballo
Estudo previo	Proposta de esquema de traballo, obxectivos, capítulos e fontes bibliográficas
Traballo tutelado	Interacción titor/a alumn@ respecto de proposta de capítulos e cumprimento de obxectivos intermedios e globais

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Traballo	Defensa pública do TFG ante Tribunal Avaliador	100	B1	C1	D1
			B2	C2	D3
			B4	C3	D4
			B5	C4	D5
			B12	C5	
			B13	C6	
			B14	C7	
				C8	
				C9	
				C11	
				C12	
				C15	
				C16	

Other comments on the Evaluation

Presentación e defensa individual do traballo e os seus resultados.

Valorarase tanto o contido do traballo como a calidade da súa estrutura e desenvolvemento. Tamén se valorará a capacidade de comunicación escrita e oral do alumno, así como como capacidade de interacción co Tribunal.

O titor/a deberá presentar un informe sobre a evolución e realización do traballo que deberá engadir una puntuación entre 0 e 10.

O alumnado deberá elixir, no momento da solicitude, se desexa ser avaluado polo seu titor/a ou por un tribunal colexiado; a calificación dependerá nun 70% do traballo escrito e nun 30% na presentación oral.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

A información e documentación específica do traballo fin de grao, así como o proceso de asignación dos traballos e temas exponse a través de faitic e a páxina web
